

Correctievoorschrift VWO

2024

tijdvak 1
maandag 6 mei
07.30 - 11.00 uur

Nederlands

Verwerken scores

Verwerk scores van alle kandidaten in het online AWP-programma.

De scores moeten uiterlijk maandag 3 juni 2024 om 12.00 uur ingevuld zijn.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Een beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit eindexamens vwo-havo-vsbo d.d. 23-06-2008, PB 2008 no 54.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;

- 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
- 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
- 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
- 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dit examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wel mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen door het ETE rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor het vak Nederlands VWO zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

1 Teksten met vragen

- 1.1 Bij de beoordeling van antwoorden op open vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.
- 1.2 Bij open vragen wordt soms aangegeven dat de kandidaat zich aan een bepaalde antwoordlengte moet houden. Indien de kandidaat bij een dergelijke vraag een antwoord geeft dat inhoudelijk volledig goed is en dat strikt, dus zonder enige overschrijding, binnen de gegeven antwoordlengte valt, *kan* daarvoor een extra deelscore van 1 scorepunt toegekend worden. Dit wordt in het beoordelingsmodel specifiek aangegeven.

2 Samenvatting

- 2.1 De beoordeling van de samenvatting geschiedt aan de hand van een overzicht van de in de opdracht gevraagde informatie-elementen.
- 2.2 Bij het toekennen van het aantal scorepunten aan de informatie-elementen dient gelet te worden op de inhoud, samenhang en formulering:
 - Inhoud: de informatie-elementen dienen inhoudelijk correct te worden weergegeven.
 - Samenhang: indien de kandidaat een aantoonbaar onjuist verband legt tussen twee informatie-elementen, dienen aan één van beide, afhankelijk van de gemaakte fout, geen punten te worden toegekend.
 - Formulering: de weergave van de informatie-elementen moet begrijpelijk zijn voor een lezer die de uitgangstekst niet kent.
- 2.3 Voor spelfouten worden geen punten afgetrokken. Hetzelfde geldt voor idiomatische en grammaticale oneffenheden, tenzij een inhoudselement er minder juist, minder volledig of zelfs fout door wordt.
- 2.4 Het is de kandidaat toegestaan het genoemde maximumaantal woorden in de samenvattingsopgave met 10% van het aantal toegestane woorden te overschrijden. Indien door de kandidaat het aantal toegestane woorden met meer dan 10% wordt overschreden, worden voor de grotere overschrijding per vijf woorden 2 scorepunten afgetrokken. Zie verder het beoordelingsmodel.

Voor dit centraal schriftelijk examen Nederlands VWO eerste tijdvak 2024 kunnen maximaal 49 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit een tekst met 19 vragen en een tekst met een samenvattingsopdracht.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Alle open vragen moeten in het Nederlands beantwoord zijn.

De antwoorden op de open vragen dienen uiteraard beoordeeld te worden op basis van hetgeen in de Algemene en in de Vakspecifieke regels vermeld is.

Tekst 1 Verslaafd aan virtuele aandacht

1 B

2 maximum score 1

nummer 1 en 2 (beide moeten correct zijn voor 1 scorepunt)

3 maximum score 3

Twee van onderstaande voorbeeldantwoorden:

- Vroeger was het lastiger om op de hoogte te blijven van kennissen / familie / vrienden ... had men veel manieren voor sociale contacten; tegenwoordig ... is een blik op Facebook / sociale media / internet voldoende. 1
- Vroeger ... was het aantal contacten beperkt; tegenwoordig ... heeft men door sociale media / Facebook / internet vaak veel contacten. 1
- Vroeger ... was het contact persoonlijk / echt / fysiek; tegenwoordig ... heeft men online / virtuele contacten. 1
- Indien inhoudelijk volledig juist antwoord niet langer dan 35 woorden 1

NB: Een antwoord dat alleen getallen bevat 0

Bij bolletje 3: alleen 'sociale contacten' 0

4 maximum score 2

Kern van een juist antwoord:

- Op Facebook / Online / Virtueel hebben we veel vrienden, 1
- maar het aantal relaties dat we kunnen onderhouden, zou beperkt zijn. / ons brein is niet berekend op relaties met honderden mensen. 1

NB: Alleen de eerste 20 woorden beoordelen.

5 maximum score 1

alinea 9

6 maximum score 1

alinea 13

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximum score 1

alinea 16

8 maximum score 4

zin	functie in de alinea
1	(probleemstelling)
2	tegenwerping
3	(verklaring)
4	Argument (reden mag hier ook goedgerekend worden)
5	toelichting
6	voorbeeld / toelichting *

** Er moet bij elke zin een andere term gebruikt zijn en daarom mag bij nr 6 toelichting alleen goedgerekend worden indien bij nr 5 een andere (foute) term genoteerd is.*

9 maximum score 1

Voorbeelden van juiste antwoorden:

(Alinea 5 en 6 noemen elk een ...)

reden om aan het Dunbar-getal te twijfelen. / argument tegen het Dunbar-getal.

/ reden waarom men meer relaties in stand kan houden.

NB: Alleen de eerste 10 woorden beoordelen.

10 maximum score 3

Voorbeeld van een juist antwoord:

(Het vermoeden is dat bepaalde activiteiten op sociale media tot vorming van nieuwe hersen- en/of zenuwcellen kunnen leiden.)

1 Mensen met veel 'gewone' vrienden hebben een grote amygdala. 1

2 Fervente Facebookers / Mensen met veel Facebookvrienden hebben nog drie / andere hersengebieden die groter zijn (dan normaal). 1

3 (Dus) de vergroting / verandering van die hersengebieden / de vorming van nieuwe cellen is (waarschijnlijk) het gevolg van (veelvuldig) gebruik van sociale media. 1

NB: De antwoorden van stap 1 en 2 zijn inwisselbaar.

Bij elke stap alleen de eerste 15 woorden beoordelen.

11 maximum score 2

- Aan de hand van haar bevindingen kan bepaald worden / Om te bepalen of de hersenen veranderingen ondergaan door de sociale media. 1
- Indien volledig inhoudelijk juist antwoord niet langer dan 25 woorden 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximum score 1
vergelijking

13 maximum score 2

- nummer 1 1
- nummer 3 1

14 C / D

15 A

16 maximum score 2

Bewering	juist	onjuist
1	X	
2		X
3		X
4		X

- Indien 4 kruisjes correct 2
- Indien 3 of 2 correct 1
- Indien minder dan 2 correct 0

17 A

18 C

19 B

Tekst 2 Druk zijn is voor sukkels

20 maximum score 19

In een goede samenvatting (170 woorden) moeten de volgende informatie-elementen opgenomen zijn. Verdeling van de deelscorepunten over de verschillende elementen is hierbij aangegeven. Het onderstaande is een voorbeelduitwerking. Uitwerkingen in andere bewoordingen met gelijke strekking zijn uiteraard ook mogelijk.

Verschijsel

(max 3p)

- Tegenwoordig 1
- hebben wij het druk / moeten we zoveel 1
- met de enorme hoeveelheid informatie / nieuws / elektronische communicatie die op ons afkomt. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Verklaringen

(max 6p)

- d. Dit komt doordat / De verklaring is / Omdat 1
- e. het makkelijker is te proberen alles te doen, dan een keuze te maken uit veel activiteiten. / we (liever) niet voor de moeilijke weg kiezen. 1
- f. Je wilt tonen hoeveel je waard bent, (door te laten merken hoe druk je het hebt / door te verkondigen dat je het druk hebt.) 1
- g. Druk zijn is een verslaving. 1
- h. Ons gedrag wordt in sterke mate bepaald door de (sociale) norm / door wat anderen doen. / Druk doen is voor een groot deel kuddegedrag. 1
- i. Twee opsommende elementen (ook, bovendien, tenslotte, ...) 1

Wat niet werkt

(max 5p)

- j. De oplossing zit niet in timemanagement, 1
- k. (want) we worden daardoor efficiënter, / (want) we verzetten meer werk 1
- l. waardoor we het nóg drukker krijgen. / waardoor we een nóg vollere agenda krijgen. 1
- m. Ontspanning werkt (ook) niet, 1
- n. want (ook) in onze vrije tijd hebben we het druk. 1

Nieuwe inzichten

(max 5p)

- o. Onze kijk op druk zijn moet veranderen. 1
- p. Druk zijn moeten we als iets oninteressants gaan beschouwen. 1
- q. We heffen drukte op door oprecht betrokken te zijn bij wat echt belangrijk voor ons is. / We moeten ons richten op het gevoel dat je je eigen leven beheerst. / We moeten het idee loslaten dat je alles kunt doen als je je tijd maar goed indeelt en benut. 1
- r. We moeten bereid zijn moeilijke beslissingen te nemen. / Beheersing gaat over het managen van aandacht. / Het is niet makkelijk drukte de baas te worden, maar het is een strijd die het waard is gestreden te worden. 1
- s. (Want) juist de dingen die we opofferen (relaties, zingeving en gezondheid) zijn de dingen die ons echt gelukkig kunnen maken. / Druk zijn maakt namelijk niet gelukkig. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

**Regeling met betrekking tot overschrijding van de woordgrens
(170 woorden) van de samenvatting**

Tel het exacte aantal woorden. Voor de eerste overschrijding met 17 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dienen per 5 woorden steeds 2 scorepunten te worden afgetrokken tot een maximum van 19 scorepunten. De toepassing van de aftrekgeregeling kan nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimum score voor de opdracht is 0 punten.

Schematisch:

t/m 187 woorden:	0 scorepunten aftrek
188 - 192:	2 scorepunten aftrek
193 - 197:	4 scorepunten aftrek
198 - 202:	6 scorepunten aftrek
203 - 207:	8 scorepunten aftrek
208 - 212:	10 scorepunten aftrek
213 - 217:	12 scorepunten aftrek
218 - 222:	14 scorepunten aftrek
223 - 227:	16 scorepunten aftrek
228 - 232:	18 scorepunten aftrek
233 wrd en meer:	19 scorepunten aftrek